

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 928, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: Vilniaus g. 263, LT-76337 Šiauliai, mob. +370 667 25 580, +370 609 54 675, el. p. [siauliai@vaistaiga.lt](mailto:šiauliai@vaistaiga.lt)

Plungės rajono savivaldybės tarybai

2025-10-15 Nr. TR5-14-(5.5.E)

Kopija

Plungės rajono savivaldybės merui

Audriui Klišoniui

REIKALAVIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ARCHITEKTŪROS ĮSTATYMO NR. XIII-425 7, 10, 11, 13, 15, 17
IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO 4 DALIES IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
ARCHITEKTŪROS ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO 6 DALIES ĮGYVENDINIMO**

2024 m. gegužės 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo Nr. XIII-425 7, 10, 11, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymas (toliau – Pakeitimo įstatymas). Pakeitimo įstatymo 8 straipsnio 2 ir 4 dalys įsigaliojo 2023 m. gruodžio 29 d. Pakeitimo įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad šio įstatymo 3 straipsnyje išdėstyto Architektūros įstatymo 11 straipsnio 6 dalies nuostata dėl savivaldybių tarybų patvirtintų Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo gairių taikoma nuo 2025 m. sausio 1 d. **Savivaldybių tarybos iki 2024 gruodžio 31 d. priima šiai nuostatai įgyvendinti reikalingus teisės aktus.**

Aktualios redakcijos Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo (toliau – Įstatymas) 11 straipsnio 4 - 5 dalyse nustatyta, kad pagal aplinkos ministro patvirtintą metodiką kiekvienos savivaldybės įgaliota institucija ar įstaiga **parengia Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo gairių projektą** (toliau – gairių projektas), atsižvelgdama į savivaldybės teritorijų ar jų dalių būdingus urbanistinių struktūrų ypatumus, architektūros objektų savitumus, laikydamasi teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir teisės aktų reikalavimų. Gairių projekto rengimo ir jo teikimo visuomenei susipažinti tvarka nustatoma metodikoje. Gairių projektas teikiamas visuomenei susipažinti ne trumpiau kaip 20 darbo dienų nuo jo paskelbimo savivaldybės interneto svetainėje dienos, informuojant, iki kada galima teikti pasiūlymus dėl gairių projekto. Gairių

projektas teikiamas atitinkamai regioninei architektūros tarybai Regioninių architektūros tarybų nuostatuose nustatyta tvarka šios tarybos rekomendacijai gauti.

Šio straipsnio 6 dalyje nurodyta, kad **Metodikos taikymo gairės**, įvertinus visuomenės pasiūlymus, gautus metodikoje nustatyta tvarka, ir gavus atitinkamos regioninės architektūros tarybos rekomendaciją, **tvirtinamos savivaldybės tarybos sprendimu**. 7 dalyje nustatyta, kad savivaldybės tarybos sprendimas dėl metodikos taikymo gairių patvirtinimo skelbiamas tos savivaldybės interneto svetainėje.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2024 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. D1-112 „Dėl architektūros kokybės vertinimo metodikos patvirtinimo“ patvirtino Architektūros kokybės vertinimo metodiką, kurioje nustatė architektūros kokybės vertinimo būdą ir priemones pagal Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje išvardytus architektūros kokybės kriterijus (toliau – kriterijai), atsižvelgus į kiekvieno kriterijaus vertinimo aspektus.

Vyriausybės atstovų įstaigos Vyriausybės atstovas Šiaulių ir Telšių apskrityse 2024 m. spalio 7 d. raštu Nr. S5-112-(5.16) „Dėl Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo Nr. XIII - 425 7, 10, 11, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo įgyvendinimo“ kreipėsi į Šiaulių ir Telšių apskričių savivaldybių tarybas, merus ir administracijų direktorius, prašydamas iki 2024 m. spalio 15 d. informuoti, kokius įstatymo 11 straipsnio 4-7 dalyse nurodytus veiksmus jau atliko ar kada planuoja atlikti savivaldybės institucijos ir/ar kiti savivaldybės administravimo subjektai.

Plungės rajono savivaldybės administracija 2024 m. lapkričio 12 d. raštu Nr. As-6247 „Dėl Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo Nr. XIII-425 7, 10, 11, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo įgyvendinimo“ informavo, kad savivaldybė rengia gairių projektą ir planuoja jį teikti visuomenei susipažinti 2024 metų gruodžio mėnesį bei, įvertinus visuomenės pasiūlymus ir gavus Šiaulių regioninės architektūros tarybos rekomendaciją, planuoja gaires tvirtinti Plungės rajono savivaldybės taryboje 2025 m. vasario mėnesį. 2025 m. rugsėjo mėnesį savivaldybės administracija žodžiu informavo, kad savivaldybė gairių projekto nėra parengusi, yra atlikusi viešąjį paslaugos pirkimą dėl gairių parengimo ir planuoja gaires tvirtinti 2026 metų kovo mėnesį.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad Plungės rajono savivaldybės taryba iki šiol neįgyvendino Pakeitimo įstatymo 4 straipsnio ir įstatymo 11 straipsnio 6 dalies nuostatų.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 8 straipsnio 2 dalies 1 punktu,

r e i k a l a u j u neatidėliojant įgyvendinti Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo Nr. XIII-425 7, 10, 11, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo 8 straipsnio 4 dalies ir Lietuvos

Respublikos architektūros įstatymo 11 straipsnio 6 dalies nuostatas ir patvirtinti Telšių rajono savivaldybės architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo gaires.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Vyriausybės atstovo reikalavimą savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo reikalavimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, jeigu, savivaldybės administravimo subjektas apsvarstęs reikalavimą, atsisako jį vykdyti arba per nustatytą terminą nepraneša Vyriausybės atstovui apie priimtą sprendimą, Vyriausybės atstovas kreipiasi į teismą dėl savivaldybės administravimo subjekto neveikimo.

Informuoju, kad Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą reikalavimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą reikalavimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas.

Atkreipiu mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šiuo reikalavimu supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovas Šiaulių ir Telšių apskrityse

Rimvydas Pilibaitis